

Dossier Oostpunt (slot)

‘Experts willen heroverweging’

De commissie-Oostpunt brengt naar verwachting binnenkort het eindadvies uit over de ontwikkeling van dit grondgebied. In dit advies zijn de zienswijzen van verschillende milieuorganisaties opgenomen over de mogelijke bestemmingswijziging. De natuurliefhebbers willen dat Oostpunt, ongeveer een tiende van heel Curaçao, ongerept blijft. Maar de eigenaren van Oostpunt, de familie Maal, vechten al jaren om het terrein te mogen ontwikkelen ten bate van zowel het toerisme als op het sociale vlak door woningbouw. Uiteindelijk zal het parlement zich moeten buigen over de wijziging van het Eilandelijk Ontwikkelingsplan (EOP), dat ontwikkeling van Oostpunt mogelijk moet maken. De afgelopen weken bracht de Amigoe een serie waarin de verschillende standpunten over Oostpunt nogmaals werden belicht. **Vandaag deel 3: ‘Experts smeken om heroverweging’**

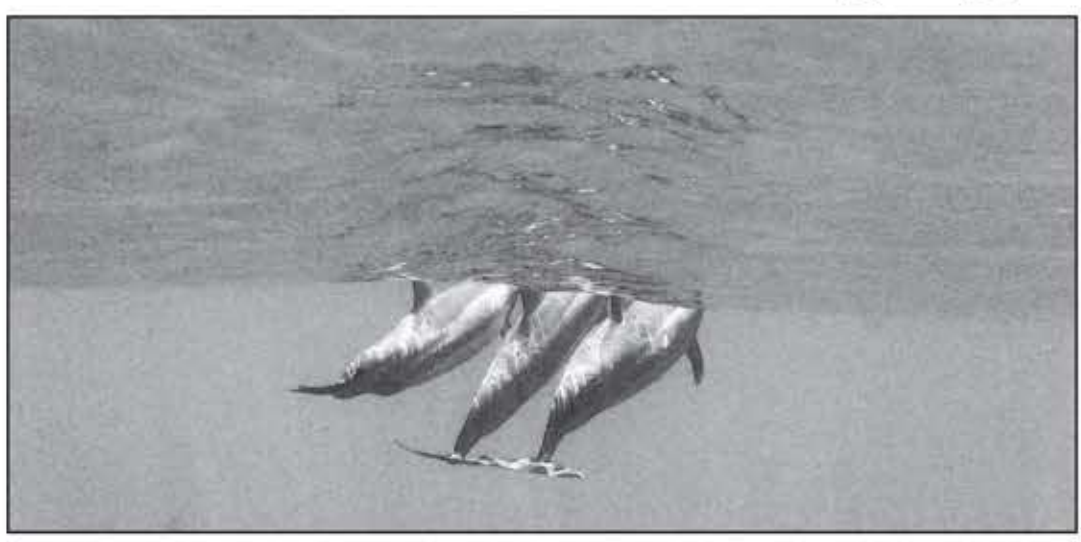

Foto: Mark Vermeij

Spinner dolfijnen bij Oostpunt.

De minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP), Earl Balborda (PNP), stelde na een rondleiding eind mei van Oostpunt-eigenaar Willy Maal het volgende: “De vraag is nu niet meer of Oostpunt ontwikkeld zal worden, maar hoe?” Na twintig jaar gerechtelijk getouwtrek tussen de overheid en de familie Maal werd een overeenkomst gesloten waardoor de overheid de schadeclaim van de erven Maal van 106 miljoen gulden, inclusief rente, niet hoefde te betalen. Men kwam een bedrag overeen van 20 miljoen gulden, dat uitbetaald diende te worden over een periode van vijf jaar. De overheid zou 17,5 miljoen gulden betalen, afhankelijk van de grootte van het terrein dat ontwikkeld zou kunnen worden. In de vaststellingsovereenkomst staat dat de mate van bebouwing niet ten koste kan gaan van de natuur op Oostpunt. “De door de overheid voorgestelde mate van ontwikkeling van rond de 50 procent is derhalve arbitrair en gaat voorbij aan de in de vaststellingsovereenkomst gemaakte afspraken. Hierin staat dat de financiële compensatie van de overheid aan de heer Maal hoger wordt naarmate er minder ontwikkeld mag

worden. Bij 50 procent ontwikkeling (of meer), zijn de kosten voor de overheid dus het laagst. Desondanks is in deze vaststellingsovereenkomst duidelijk te lezen dat de mate van ontwikkeling bepaald wordt aan de hand van de verwachte schade aan de natuur. Deze stap, een onafhankelijke ‘environmental impact study’, is in het huidige proces overgeslagen”, aldus wetenschappelijk directeur van Carabi, Mark Vermeij. Over de vaststellingsovereenkomst is nogal wat te doen geweest, omdat deze nooit openbaar gemaakt is. Wijlen PS-leider en Statenlid Helmin Wiels verklaarde in februari van dit jaar: “We weten niet wat erin staat. Wie garandeert ons dat er op het terrein geen militaire basis komt of een illegale stortplaats?” De Staten hebben inmiddels talloze brieven ontvangen van vooraanstaande experts uit binnen- en buitenland met het dringende verzoek aan de overheid om de gepresenteerde plannen voor Oostpunt (onder andere de bouw van zeven resorts/hotels met jachthavens, residentiële bebouwing, aanleg van meerdere golfterreinen et cetera) in heroverweging te nemen vanwege de negatieve invloed van dergelijke bebouwing op het koraalrif bij Oostpunt. Zo heeft het United Nations Environment Program (UNEP) in een brief gericht aan zowel de premier en de Raad van Ministers als de Staten, gewezen op de internationale verdragsverplichtingen/navelving van het SPAW (Specially Protected Areas and Wildlife) Protocol dat valt onder de door het Koninkrijk voor Curaçao geratificeerde Cartagena-Conventie. “We hebben onlangs kennis genomen van het ontwikkelingsplan van de Curaçaose overheid en menen onze zorg te moeten uiten en hopen dat de overheid deze plannen in heroverweging zal nemen”,

aldus Nelson Andrade Comenares van UNEP. Jaarlijks werkt het Secreteam in de wateren van Curaçao om het voortplantingsproces van twee bedreigde koraalsoorten, het Elandgewei- en Hertshoornkoraal, onder kunstmatige omstandigheden te bevorderen. Deze koraalsoorten staan op de ‘Red List’ van bedreigde soorten van de International Union for Conservation of Nature (IUCN) en komen bij Oostpunt, in tegenstelling tot de rest van het Caribisch gebied, veel voor. “Als het ‘Zoning Plan’ gerealiseerd zou worden, zal het rif van Oostpunt zwaar worden getroffen, eerst door de bouwwerkzaamheden en vervolgens door de hotels en andere menselijke activiteiten. Duizenden studies uit andere landen bevestigen dat het rif zwaar zal degraderen. Dit unieke rif is van essentiële ecologische waarde als bron voor de aanlevering van koraallarven voor het behoud van alle riffen op Curaçao en in zekere mate die in de gehele regio”, aldus Secore.

Tweede Kamer

Aan de hand van deze laatste uitspraken, uitten ook de Tweede Kamerleden Wassila Hachchi (D66) en Madeleine van Toorenburg (CDA) hun zorgen. “Ik begrijp dat het een aangelegenheid van Curaçao is, maar het is doodzonde als er nu besluiten worden genomen die op de lange termijn schade opleveren. Als we kunnen helpen met de Nederlandse kennis en kunde, dan moeten we het niet laten”, aldus Hachchi. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Ronald Plasterk beloofde hierop de kwestie tijdens de Rijksministerraad aan de orde te stellen en vervolgens de Tweede Kamer hierover per brief in te lichten. “De regering van Curaçao beseft overigens welke waarde de

natuur heeft, niet alleen vanwege natuurbehoud, maar ook vanwege de economische waarde”, aldus Plasterk. Deze uitspraak wordt onderschreven door prof.dr. Peter Mumby, coördinator van het internationale onderzoeksteam Future of Reefs in a Changing Environment (Force): “Een gezond rif binnen het Caribisch gebied, genereert ongeveer tussen 2 en 16 miljoen dollar per jaar aan inkomsten per strekkende kilometer.”

Oplossing?

Omdat de ontwikkelingsplannen zoals die nu gepresenteerd zijn ‘de unieke natuur van Oostpunt waarvan veel mensen direct of indirect afhankelijk zijn, te gronde zou richten, heeft Vermeij een mogelijke oplossing aangedragen om alle partijen tevreden te stellen: “Zelf denk ik meer aan een oplossing waarbij het gebied (gedeeltelijk) wordt aangekocht en daarna beschermd. Dit gebeurt tegenwoordig veel, dit is bijvoorbeeld ook met Klein Bonaire en plantage Jeremi gebeurd. Experts, die eerder dit jaar Curaçao bezochten, hebben inmiddels vastgesteld dat ‘substantiële bedragen’ bij elkaar te halen zijn als de overheid en de eigenaar zich in een ‘aankoopoplossing’ kunnen vinden. Het zou dan voornamelijk gaan om het gebied waarin bebouwing onherroepelijk zou leiden tot de achteruitgang van de zo unieke koraalriffen en de binnenbaaien van Oostpunt. Dan blijft er genoeg over voor ‘slimme ontwikkeling’ elders. Het zou Curaçao sieren als ze dit voor het eiland en de regio zo unieke gebied ten minste gedeeltelijk beschermen middels een gecombineerde oplossing van aankoop van bijzondere natuurgebieden en verantwoordelijke ontwikkeling elders.”